

Szerep és közeg

MÉDIALITÁS A MAGYAR KULTÚRATUDOMÁNYOK 20. SZÁZADI TÖRTÉNETÉBEN

Ráció-Tudomány 9.

Sorozatszerkesztők:
BEDNANICS GÁBOR és BENGI LÁSZLÓ

Szerep és közeg

MEDIALITÁS A MAGYAR KULTÚRATUDOMÁNYOK
20. SZÁZADI TÖRTÉNETÉBEN

Szerkesztette:
OLÁH SZABOLCS, SIMON ATTILA és SZIRÁK PÉTER

RÁCIÓ Kiadó, 2006

A kötet az NKFP 5-111/2004-es számú pályázat keretében készült.

© Szerzők, szerkesztők, 2006

© Ráció Kiadó, 2006

Tartalom

POSZLER GYÖRGY	
Előszó	9
<i>Mediális kultúrtechnikák és irodalomértelmezés</i>	
KULCSÁR SZABÓ ERNŐ	
Igazság és mediális értelem. Az esztétikai tapasztalat konstrukcióinak irodalomtörténeti megalapozása a magyar modernségben	19
KULCSÁR-SZABÓ ZOLTÁN	
Az „alapviszony” Horváth Jánosnál és Thienemann Tivadarnál	40
KORNER VERONIKA JÚLIA	
A kulturalitás fogalmának „közöttisége” a 20. század első felének Magyarországn. Thienemann Tivadar „mechanikus materializmusa”	57
LÓRINCZ CSONGOR	
Az irodalmi kommunikáció archeológiája és a „szöveg” fogalma Thienemann	67
BENGI LÁSZLÓ	
A kritika csöndje mint a nyelv hallgatása. A közvetítettség széttartó módozatai Kosztolányi Dezső esszéiben	92
<i>Múltkonstrukciók és a stílus medialitása</i>	
HANSÁGI ÁGNES	
Irodalomtörténeti reflexiók az 1910-es években	107
AMBRUS GÁBOR	
A világirodalom szociológiája. Esztétizmus kontra cselekvés Szerb Antal A világirodalom története című művében	115
VADERNA GÁBOR	
Biedermeier és szellemtörténet. Zolnai Béla és a magyar biedermeier	130

KOVÁCS BÉLA LÓRÁNT	
Médiум és stílus. A nyelv optikája és akusztikája Zolnai Béla életművében	149
SEBESTYÉN ATTILA	
„a beszédnek sok féle Daemona vagyón”. A „tarka” líraolvasás főbb trópusai és alakzatai Horváth János Csokonai-elemzéseiben	169
OLÁH SZABOLCS	
Az individuális feletti értelemkonstrukció szerepe Bán Imre stílusfogalmában	185
<i>A kultúratudományok és a szó technológizálása</i>	
DEMETER TAMÁS	
A kommunikáció iránti érdeklődés megélénkülése a századelőn. Tudásszociológiai esettanulmány	207
SIMON ATTILA	
Olvasás és vallomás. Balogh József Szent Ágoston-értelmezése	223
SZIRÁK PÉTER	
A technika „társadalmiassága”. Hajnal István archívuma	238
FEHÉR M. ISTVÁN	
Hermeneutika, irodalom, medialitás. Írásbeliség és könyvnyomtatás mint az irodalmi jelentés közvetítésének, a tudás és a tradíció átadásának a közege	255
BICZÓ GÁBOR	
Kós Károly és a könyv	273
MÉSZÁROS MÁRTON	
Ravasz László médiaprogramja	287
TAMÁS ÁBEL	
Könyv és táj. A szellem médiumai Kerényi Károly Sziget-antológiájában	299
DÁVIDHÁZI PÉTER	
„Visszahelyezni eredeti közegébe”. Kerényi Károly és a mitológusi szerep hermeneutikája	311

Technomédiумok és a művészetközi kommunikáció

FRIED ISTVÁN	
A halál automobilon. Közlekedés és irodalom a magyar modernségben	339
DÁNÉL MÓNKA	
Hűtlen szövegek. A tekintet és a beszéd köztes poétikája	358
KÉKESI ZOLTÁN	
Az írás és a médiumok „anyagtalan anyagisága”. Fotográfia és grafémaszerűség Moholy-Nagy Lászlónál	381
GYÖRGY PÉTER	
Traumatikus képek szövegek között és helyett	396
KISS GABRIELLA	
„Dráma” és „színház” között. Gondolatok a lapra írt és a színre vitt test textualitásáról és energetikusságáról egy kortárs dráma fordítói megjegyzése kapcsán	408
<i>Névmutató</i>	422